

Varustamoelinkeinossa puhaltaa muutoksen tuulet

Tapani Voionmaa & Hans Ahlström

Suomen kauppamerenkulku on viimeisten viiden vuoden aikana käynyt läpi hallitun rakennemuutoksen. Olemme yhdessä merenkulkijoiden ammattiliittojen kanssa tehneet sekamiehityssopimuksia 70 prosenttiin rahtialuksistamme. Valtiovalta on uudistanut varustamoverotuksen eurooppalaiselle pohjalle tonnistoverolailla. Sen piirissä on 90 prosenttia rahtialuksistamme. Työvoimakustannusten alentamista sivukulujen palauttamisella työnantajille, on jatkettu.

Nämä toimenpiteet ovat johtaneet siihen, että suomalaisten varustamoiden alushankinnat on tuotu Suomen lipun alle, alusten keski-ikä on alentunut, markkinaosuudet kasvaneet ja merenkulkijoiden työllisyys on voitu turvata. Tämä kaikki on tapahtunut samaan aikaan kun Suomen talous on kohdannut suuria haasteita ja eletty taantumaa vuosia 2008 alkaen.

Merenkulku on ympäristötietoisin kuljetusmuoto. Merenkulku on ollut edelläkävijä teollisessa ympäristöajattelussa. Päätöksenteko ympäristöasioissa tulee tapahtua IMO:ssa (International Maritime Organization) ja koskea kaikkia maailman lippuja yhtäläisesti.

Miten tästä eteenpäin?

Jo aloitettua Suomen kaupp-alustonniston uudistamista on jatkettava ja sille on luotava vakaa ja suotuisa perusta. Lisääntyvät ja kiristyvät ympäristövaatimukset on samalla otettava huomioon. 1.1.2015 alkanut rikkiaikakausi, joka on vaatinut elinkeinolta mittavia investointeja uuteen teknologiaan, tulee jatkumaan vuonna 2021 alkavalla typenoksidiaikakaudella: vuonna 2021 ja sen jälkeen rakennettavien uusien alusten tulee täyttää rikkivaatimusten lisäksi uudet Tier III -tason tyypivaatimukset, jotka vähentävät typenoksidipäästöjä 80 prosentilla. Investointeja tullaan lähivuosina lisäksi tekemään myös painolastivesien käsittelylaitteistoihin sekä harmaan ja mustan veden tehokkaampaan talteenottoon.

Suomalaisilla varustamoilla on yksin tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa nyt yli 10 uutta alusta tilattuina joihin kaikkiin tulee joko LNG- tai biopolttoainetekniikka. Yhdessä meriklusterin kanssa ympäristöystävällisestä merenkulusta on tehtävä kilpailuvalttimme kansainvälisillä markkinoilla.

Pienten ja keskisuurten varustamoiden uudistilaukset mukaan lukien uusia ympäristöinvestointeja hankaloittaa rahoituksen saanti. Pankit ovat hyvin varovaisia lainoittamaan alustilauksia. Olemme tämän takia esittäneet valtiovallalle alushankintatakuiden laajempaa myöntämistä Finnveran kautta.

Suomessa tulisi Ruotsin ja Tanskan mallin mukaisesti siirtyä merenkulun tukilainsäädännössä nettopalkkajärjestelmään.

Väylämaksujen nykymuotoista määräaikaista alennusta tulisi jatkaa vuoden 2017 jälkeen.

Toivomme, että nykyinen vakaa työmarkkinatilanne jatkuu. Samaten toivomme jatkuvuutta Suomen harjoittamaan, kilpailukykyä tukevaan merenkulkupolitiikkaan.

Suomen Varustamot ry. on yhteistyössä poliittisten päättäjien, viranomaisten ja merenkulkijoiden ammattiliittojen kanssa löytänyt kilpailukykyä vahvistavia ratkaisuja elinkeino- ja työmarkkinapolitiikassa. Toivomme, että tämä tuloksia tuottava yhteistyö jatkuu. Meillä on nyt tarve parantaa kansainvälistä edunvalvontaamme ympäristö- ja turvallisuusasioissa. Myös tämä vaatii yhteistyötä eri tahojen välillä.

Tapani Voionmaa, puheenjohtaja
Hans Ahlström, varatoimitusjohtaja
Suomen varustamot ry.

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).